Contributed by Labour World
dinsdag, 12 februari 2013 - Last Updated dinsdag, 12 februari 2013

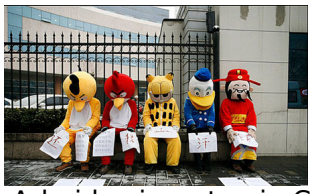

Arbeidsmigranten in China zijn met handen en voeten aan hun baas gebonden. Die voorziet hen vaak van onderkomen en voedsel, maar houdt het salaris achter. Dat wordt één maal per jaar uitbetaald en geeft de werkgever een extra sterke machtspositie. Arbeidsmigranten vinden echter nieuwe wegen om deze misstanden aan de kaak te stellen.

Op 31 januari 2013 demonstreerden vijf arbeidsmigranten in Beijing tegen het achterhouden van hun loon. Als stripfiguren vormden ze een surrealistisch en stil beeld voor het hoofdkantoor van de nationale radio. Elk van hen toont een vel papier met een Chinees karakter. Er staat: "Betaal me mijn zuur verdiend geld".

Het beeld geeft perfect de onwerkelijke verhoudingen weer waarin miljoenen arbeidsmigranten verkeren. Een week geleden verklaarde het Chinese hooggerechtshof dat "salarisinhoudingen te kwader trouw" bestraft kunnen worden met maximaal zeven jaar gevangenschap. Maar dat is theorie. In praktijk verkeren arbeidsmigranten niet in de positie om processen te voeren. Daarom is de publiciteit het machtigste wapen. Met publieke aandacht voor het betalingsprobleem is meer te bereiken dan in de rechtszaal. Ludieke actievormen op het internet helpen daarbij, met de publieke opinie als breekijzer.

Betalingsweigering verstoort harmonie

In oktober 2012 maakten arbeidsmigranten in Tianjin (havenstad bij Beijing) een gefotoshopte clip met een persconferentie van het ministerie van arbeidsmigranten. Zij gebruikten een hilarische persiflage van het jargon van het Ministerie van Buitenlandse Zaken: 'harmonie niet verstoren', 'stabiliteit bewaren', 'redelijk en vreedzaam overleg', 'interne aangelegenheden' ... Nadat de video een internet hit werd, kregen ze hun salaris.

In januari dit jaar voerden migranten in Wuhan (in het midden van China) een 'Gangnam Style' paardendans uit voor de nachtclub die ze hadden gebouwd. Gangnam Style refereert naar een mateloos populaire hit van de Koreaanse zanger Psy op youtube die al meer dan 1 miljard keer bekeken is. Volgens één van de arbeidsmigranten, een zekere meneer Lu, hadden de betrokken veertig bouwvakkers nog 233.000 yuan (28.000 euro) tegoed.

Arbeidsmigranten, vooral in de bouwsector, krijgen hun uitbetaling vaak vlak voor de Chinese jaarwisseling. Het Nieuwjaar vieren ze thuis bij de familie, soms in afgelegen provincies op het platteland. Dat is hun enige vakantie. Thuis zijn de verwachtingen hoog, het is ondenkbaar platzak terug te komen. De baas heeft daardoor een enorme machtspositie, het werk is af, maar nog niet betaald. Om hun positie te versterken, stellen migranten daar bewustmaking en mobilisatie van de publieke opinie tegenover.

Oorspronkelijke titel "Migrant workers in Beijing dressed in cartoon costumes to protest unpaid wages". Vertaling en bewerking Jan Taat.